

Algemeen

De gezondheid en veiligheid van werknemers is tijdens de coronacrisis niet geborgd. De arbowetgeving is door overheid en werkgevers terzijde geschoven. Plannen en protocollen zijn gemaakt zonder inspraak van werknemers, en waren niet handhaafbaar voor de arbeidsinspectie. Het ministerie van EZK was in de lead, het ministerie van SZW heeft zich niet laten gelden. FNV is uitermate negatief over de sectorplannen die alleen zijn gemaakt door het ministerie van EZK met werkgevers, en die bij de achterban/werknemers niet bekend zijn. (Het is volgens FNV een gemiste kans dat de SER dit niet heeft opgepakt.)

Op basis van de arbowetgeving zijn werkgevers verplicht een risico-inventarisatie en -evaluatie te maken, en in afstemming met medewerkers een plan van aanpak om risico's te voorkomen en in te dammen. Tijdens de coronacrisis – met grote gezondheidsrisico's - is dit massaal nagelaten, met alle gevolgen van dien. Denk bijvoorbeeld aan de besmettingen in de zorg en de schending van mensenrechten in distributiecentra en slachthuizen.

Afschaling conflicterend?

De FNV vraagt zich af of afschaling van de basisadviezen niet conflicterend is met de basismaatregelen uit de arbowetgeving (zie onderaan document).

Naleving basisadviezen

FNV heeft geen inzicht in de mate waarin de basisadviezen worden nageleefd. Er zijn wel (tal van) zeer uiteenlopende voorbeelden bekend van organisaties die dit heel goed tot heel slecht doen.

Negatieve effecten

In het licht van het bovenstaande, verwacht FNV alleen negatieve effecten van afschaling van de basisadviezen voor werknemers. Door krapte op de arbeidsmarkt is de druk op werknemers al gigantisch. Met afschaling verkrijgen werkgevers legitimatie om de druk op te voeren. Er zijn geen signalen dat werkgevers nu opeens wel op de risico's letten.

Meer ziekteverzuim

FNV schat ook de gevolgen voor ziekteverzuim negatief in. Als mensen gedwongen worden eerder op het werk te verschijnen, blijven ze uiteindelijk langer ziek en steken ze mogelijk meer andere mensen aan. Mogelijk weet UWV meer over Long Covid, of de LHV, of het Nederlands Centrum voor Beroepsziekte.

COVID-19 is geen griep

Dat de basisadviezen voor COVID-19 gelden en niet voor verkoudheid en griep, vindt FNV logisch. De langere termijn gevolgen zijn vele malen erger – ook daarmee heeft de achterban te maken [N.B. Kitty refereerde aan uitzending Kassa op 4-2 over Long Covid, waarin zij ook voorkomt]. Werkgevers vinden dit een 'ongemakkelijke waarheid'. Long Covid is overigens wel erkend als 'beroepsziekte'.

Kwetsbare groepen

Er is een groot verschil in kwetsbaarheid als het gaat om thuiswerkers vs fysieke beroepen. De FNV streeft in algemene zin naar meer "Werken waar je wilt". Als meest kwetsbare groepen noemt FNV arbeidsmigranten (hier spelen veel misstanden, niet alleen op het werk maar ook bijv op het terrein

van wonen), flexwerkers en zzp'ers die geen ondernemers zijn, maar eigenlijk schijncontracten hebben. Deze groepen hebben geen goede relatie met en inspraak bij hun opdrachtgevers/werkgevers en zijn zeer afhankelijk. Ook de werknemers van Angelsaksische bedrijven, die de hand lichten met regels, zijn kwetsbaar.

Flankerend beleid

Afschaling van basisadviezen betekent dat de risico-inventarisaties en bijbehorende plannen ook allemaal moeten worden herzien. Immers er ontstaan mogelijk nieuwe risico's ten opzichte van de huidige situatie. Dit zou kunnen worden aangegrepen als een moment om een inhaalslag te maken en zaken wel goed te regelen: stevige plannen maken mét werknemers en de arbeidsinspectie toezicht laten houden. (Impliciet: FNV heeft er niet veel vertrouwen in dat dit gebeurt.)

FNV ziet meerwaarde in het gratis aanbieden van mondneusmaskers en zelftesten door werkgevers of anders via de gemeente, GGD, huisarts. Zelftesten moeten wel anoniem kunnen worden meegenomen (AVG), werknemers zijn niet verplicht aan werkgevers de uitslag van een test te melden of te melden waardoor zij ziek zijn.

Rechtszaken

FNV heeft meerdere zaken lopen namens werknemers tegen werkgevers vanwege aansprakelijkheid. Tijdens de lockdowns is nog goed te traceren dat mensen besmettingen hebben opgelopen door/tijdens hun werk. Dat is nu niet meer goed aan te tonen.

Daarnaast hebben FNV en CNV een kort geding aangespannen tegen de staat (ingebrekestelling en schadeloosstelling). Zij zetten het kort geding door ook al heeft de rijksoverheid beloofd een regeling voor zorgpersoneel te treffen. [Kabinet werkt aan vergoeding zorgpersoneel met long covid \(nos.nl\)](#)

Internationaal

Landen om Nederland heen hebben volgens FNV veel beter gelet op de veiligheid en gezondheid op de werkvloer.

Eventueel nog raadplegen: SZW, Arbeidsinspectie, Vereniging van Arbeidshygiëne; UWV, LHV, Nederlands Centrum voor Beroepsziekte.

Nagezocht door **5.1.2e** na het gesprek:

[De gevolgen van de Coronawet voor de Arbowet en het Arbobesluit \(arbo-online.nl\)](#)

- De 'Tijdelijke wet maatregelen COVID-19' (Coronawet) heeft gevolgen voor de Arbowet en Arbobesluit
- **Verplichte maatregelen voor werkgevers:**
 - het in acht nemen van voldoende hygiënische voorzieningen;
 - het geven van voorlichting aan werknemers over het bestrijden van het covid-virus op de arbeidsplaats; en
 - het houden van adequaat toezicht op deze maatregelen.
- Maatregelen die genomen worden afhankelijk van werkplek, 2 situaties:
 - Situaties waarbij de blootstelling een direct gevolg is van de werkzaamheden die worden verricht.
 - Situaties waarbij de mogelijkheid van blootstelling volgt uit het algemene besmettingsgevaar.

- Meer info over het opstellen van een Risico-Inventarisatie & Evaluatie: [Risico-inventarisatie & evaluatie \(RI&E\) | Arboportaal](#)